

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.6.21.2015.USZ

Wrocław, dnia 27 sierpnia 2015 r.

Pani
Renata Wolan-Niemczyk
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Nowej Rudzie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15-17 czerwca 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- 1) Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu,
- 2) Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,

z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie przy ul. Kłodzkiej 27.

Zakres kontroli obejmował zgodność zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizację: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także zadań wynikających z art. 110 ustawy. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 15 czerwca 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Renata Wolan-Niemczyk zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie. Pani Renata Wolan-Niemczyk jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 5 sierpnia 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań wynikających z cyt. ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12, 15 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1 i 4 ustawy. Zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 5 ustawy nie było realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Nowa Ruda realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Kierownik GOPS składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9 ustawy), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy) i nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, (art. 110 ust. 6 ustawy), gdyż nie zgłaszano takich potrzeb.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak uchwały w sprawie zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem ich zwrotu w części lub w całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego, brak uchwały dotyczącej wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie oraz uchwały w sprawie zasad sprawienia pogrzebu na koszt gminy określającej zasady zwrotu poniesionych kosztów.

Z wyjaśnień Kierownika GOPS w Nowej Rudzie złożonych w czasie trwającej kontroli wynika, że projekty wskazanych powyżej uchwał opracowywane są przez radcę prawnego i mają być przekazane Radzie Gminy Nowa Ruda do przyjęcia na najbliższej sesji.

Na sformułowanie oceny wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

- wypełnienie niewłaściwej części kwestionariusza wywiadu u osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego;
- wysłanie do strony postępowania decyzji administracyjnej przyznającej zasiłek okresowy i pomoc w formie posiłku dla dzieci po upływie terminu 30 dni od daty wszczęcia postępowania;
- błędne oznaczenie organu wydającego decyzje w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- błędne ustalenie początku uprawnienia do zasiłku okresowego.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

Przy realizowaniu zadania w zakresie przyznania i wypłacania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono, że we wszystkich sprawdzonych sprawach wywiady środowiskowe zostały sporządzone na nieaktualnym druku rodzinnego wywiadu środowiskowego - część X, który obowiązywał do 2012 roku. Wejście w życie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2012 r., poz. 712) spowodowało, że wprowadzono uproszczony i skrócony formularz stosowany do opisu między innymi takich sytuacji jak zdarzenie losowe, klęska żywiołowa. Zebrane w trakcie wywiadu (część VII kwestionariusza) niezbędne informacje umożliwiają ustalenie zasadności przyznania pomocy. Zatem wywiady przeprowadzane, w związku ze zdarzeniem losowym, od dnia 7 lipca 2012 r. należało sporządzać na stosownym formularzu.

W dokumentacji dwóch spraw dotyczących przyznania zasiłku okresowego i pomocy w formie posiłku dla dzieci ustalono, że zarówno w pierwszym jak i w drugim przypadku (sprawa nr 5 A.S. i sprawa nr 6 A.S.) wnioski strony wpłynęły do GOPS w dniu 10.02.2015 r., decyzje wydano (odpowiednio nr PS.826.8211.208.15.000001.2015.MSa. i nr GOPS-PS.826.290500.208.15.000002.2015.MSa.) w dniu 9.03.2015 r. tj. przed upływem terminu określonego w przepisach k.p.a., a do adresatów wysłane zostały dopiero w dniu 25.03.2015 r. czyli po upływie terminu 30 dni od daty wszczęcia postępowania.

Powyższe jest niezgodne z art. 35 § 3 k.p.a., gdyż załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego winno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. W powyższej sprawie ostateczne jej załatwienie nastąpiło dopiero w dniu 25.03.2015 r., kiedy decyzja przyznająca świadczenie została wysłana do strony, co poświadcza znajdujące się w aktach sprawy zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji.

W przypadku sprawy nr 2 (M.B.) dotyczącej udzielenia pomocy osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego decyzją nr GOPS-PS.826.8211.285.14.000001.2014.MJa z dnia 25.04.2014 r. przyznano klientowi świadczenie w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia od 1.04.2014 r. do 30.04.2014 r. w wysokości 271 zł. W dniu 17.04.2014 r. klient dokonał rejestracji w PUP, zatem zasiłek okresowy za na miesiąc kwiecień z powodu bezrobocia powinien być przyznany w kwocie 126,47 zł od dnia zarejestrowania się w PUP tj. za 14 dni kwietnia 2014 r., a nie za cały miesiąc.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się za daną część miesiąca, dzieląc pełną kwotę przyznanego świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

We wszystkich decyzjach potwierdzających prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazywano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie jako organ administracji publicznej, który je wydał. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581) organem właściwym do potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy jest decyzja organu jednostki samorządu terytorialnego wójta (burmistrza, prezydenta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania klienta, potwierdzająca to prawo. W związku z powyższym prawidłowo wydana decyzja organu I instancji winna zawierać oznaczenie Wójta Gminy Nowa Ruda, natomiast upoważniony pracownik, podpisuje się jako osoba działająca z upoważnienia Wójta.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego ustalać wypełniając części VII kwestionariusza wywiadu.
Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).
Termin wykonania: na bieżąco.

2. Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego załatwiać nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.
Podstawa prawna: art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

3. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazywać Wójta Gminy Nowa Ruda, jako organ potwierdzający to prawo.
Podstawa prawna: art. 54 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U z 2015 r., poz. 581).
Termin wykonania: na bieżąco.

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznawać za daną część miesiąca. Mając na uwadze powyższe w sprawie nr 2 M.B. należy zwrócić do budżetu państwa kwotę 144,53 zł wynikającą z nadpłaty świadczeń wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.); art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 późn. zm.).
Termin wykonania: 15 dni od daty doręczenia niniejszych zaleceń.

pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutejszego Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pani Adrianna Mierzejewska
Wójt Gminy Nowa Ruda
ul. Niepodległości 1
57-400 Nowa Ruda
2. a/a

KIEROWNICZKA

Anna Jędrzejewska

Anna Jędrzejewska